

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & Α.Α.Δ.Ε.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

07/11/2019

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

07/11/2019

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

15/11/2019

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 831

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

Άρθρο 1: 21

Άρθρο 2: 18

Άρθρο 3: 3

Άρθρο 4: 70

Άρθρο 5: 10

Άρθρο 6: 46

Άρθρο 7: 349

Άρθρο 8: 2

Άρθρο 9: 62

Άρθρο 10: 3

Άρθρο 11: 3

Άρθρο 12: 6

Άρθρο 13: 24

Άρθρο 14: 6

Ἄρθρο 15: 7

Ἄρθρο 16: 29

Ἄρθρο 17: 7

Ἄρθρο 18: 1

Ἄρθρο 19: 4

Ἄρθρο 20: 20

Ἄρθρο 21: 0

Ἄρθρο 22: 5

Ἄρθρο 23: 3

Ἄρθρο 24: 5

Ἄρθρο 25: 1

Ἄρθρο 26: 4

Ἄρθρο 27: 9

Ἄρθρο 28: 17

Ἄρθρο 29: 26

Ἄρθρο 30: 20

Ἄρθρο 31: 5

Ἄρθρο 32: 15

Ἄρθρο 33: 0

Ἄρθρο 34: 7

Ἄρθρο 35: 2

Ἄρθρο 36: 0

Ἄρθρο 37: 1

Ἄρθρο 38: 0

Ἄρθρο 39: 8

Ἄρθρο 40: 12

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Το Υπουργείο Οικονομικών έθεσε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο νόμου με τίτλο «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ», η οποία ξεκίνησε στις 7 Νοεμβρίου 2019 και ολοκληρώθηκε την 15^η Νοεμβρίου 2019.

Η υποδοχή της νομοθετικής πρωτοβουλίας, από το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων και των επισκεπτών στην επίσημη ιστοσελίδα της διαβούλευσης, κρίνεται σε γενικές γραμμές θετική.

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1 - Τροποποίηση άρθρου 4 ΚΦΕ για τη φορολογική κατοικία (21 σχόλια)

Τα σχόλια στο άρθρο 1 του παρόντος νόμου δεν αφορούν την ουσία της τροποποίησης του άρθρου 4 του ν. 4172/2013 για τη φορολογική κατοικία. Ωστόσο, ενσωματώνουν σκέψεις και προτάσεις τροποποίησης άλλων άρθρων του παρόντος ή γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Ορισμένα παραδείγματα είναι: η μείωση φορολογίας ενοικίων, η διευκόλυνση μετατροπής της ατομικής επιχείρησης σε άλλη μορφή, η υποχρεωτική χρήση POS σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, η δυνατότητα συμψηφισμού είσπραξης/πληρωμής ενοικίου, το εισόδημα από ενοίκια να συμπεριληφθεί στο αφορολόγητο, να εναρμονιστεί η φορολόγηση δωρεάς ή γονικής παροχής χρηματικών ποσών με αυτή άλλων περιουσιακών στοιχείων, να διαγραφούν οι προσαυξήσεις και τα πρόστιμα από ελέγχους και εξωλογιστικό προσδιορισμό πλην πλαστών και εικονικών τιμολογίων, να μην υπάρχει περιορισμός για τον ΕΦΚΑ στη ρύθμιση ποσού 20.000 ευρώ σε συνταξιοδοτήσεις, μικρή φορολόγηση 3-5% σε επαναπατρισμό καταθέσεων με παρεχόμενες ελευθερίες στο πόθεν έσχες, η μείωση του πραγματικού εισοδήματος κατά το ύψος των φόρων, μεταξύ άλλων.

Συνεπώς, δεν κρίθηκε σκόπιμο να ενσωματωθεί κανένα από τα 21 σχόλια.

Άρθρο 2 - Προσθήκη άρθρου 5Α στον ΚΦΕ για την εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα (18 σχόλια)

Εκφράζεται προβληματισμός αναφορικά με την εξαίρεση εισοδήματος στην ημεδαπή από τη δυνατότητα εναλλακτικού τρόπου φορολόγησης, καθώς αποτελεί τροχοπέδη στην μεταφορά επιχείρησης από ενδιαφερόμενους επενδυτές, ενώ προτείνεται η ενσωμάτωση όλων των εισοδημάτων ανεξάρτητα από πού προκύπτουν. Υπάρχει, επίσης, σχόλιο που προτείνει κίνητρα επαναπατρισμού σε ομογενείς, που επιθυμούν να επιστρέψουν για μόνιμη διαμονή επενδύοντας μικρότερο ποσό.

Επιπρόσθετα, γίνεται μνεία ότι το σχέδιο νόμου δεν προβλέπει καμία ευεργετική διάταξη για τους παλιννοστούντες Έλληνες χαμηλότερων εισοδημάτων (π.χ. συνταξιούχους), και προτείνεται χαμηλός συντελεστής 5% μέχρι κάποιου ορίου, ενώ θα μπορούσαν να απαλλάσσονται από το τεκμαρτό για διάστημα τουλάχιστον 5 ετών. Παρουσιάζονται και πρακτικές άλλων χωρών, ήτοι της Πορτογαλίας με μηδενική φορολόγηση για 10 έτη με την προϋπόθεση αγοράς ή ενοικίασης ακινήτου, της Μάλτας χωρίς χρονικό περιορισμό, της Κύπρου με φορολογικό συντελεστή χωρίς χρονικό περιορισμό και υποχρεωτική φυσική παρουσία στη χώρα μόνο 60 ημερών ανά ημερολογιακό έτος, της Ιταλίας με συντελεστή 7% για διάστημα 5 ετών με προϋπόθεση εγκατάστασης σε δήμους της νότιας Ιταλίας με λιγότερους από 20.000 κατοίκους, ή συνδυασμός αυτών.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται η εξ αποστάσεως εργασία μέσω διαδικτύου ή άλλων μέσων τεχνολογίας για την οποία δεν υπάρχει υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου. Τέλος, η προθεσμία μέχρι το τέλος Μαρτίου είναι αρκετά περιοριστική, ενώ προτείνεται να υπάρχει μεγαλύτερη ελαστικότητα στην υποβολή της αίτησης μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας με υπαγωγή στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης πέραν της 31^{ης} Μαρτίου εκάστου φορολογικού έτους.

Δεν κρίθηκε σκόπιμο να ενσωματωθεί κανένα από τα 18 σχόλια καθόσον στόχευση είναι η προσέλκυση φορολογικών κατοίκων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας στα πρότυπα του ιταλικού μοντέλου NON – DOM, το οποίο θεσπίστηκε το 2017 και δεν έχει απασχολήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς τη συμβατότητά του με το ευρωπαϊκό δίκαιο, σε αντίθεση με τα αντίστοιχα μοντέλα της Κύπρου και τη Μάλτας.

Άρθρο 3 - Τροποποίηση άρθρου 8 ΚΦΕ για τη ρύθμιση των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών (3 σχόλια)

Στον παρόν άρθρο εκφράζεται η επιθυμία των δικαιούχων να δηλώσουν εισοδήματα προηγούμενων χρήσεων και να φορολογηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της τρέχουσας χρήσης. Επίσης, η φορολόγηση καταλογισθέντων ποσών από δικαστικές αποφάσεις προτείνεται να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του έτους που ανάγονται.

Σχόλιο αναδιατύπωσης της πρώτης παραγράφου συμπληρώνει στο τέλος της «*και δεν θεωρείται πλέον χρόνος απόκτησης του εν λόγω εισοδήματος ο χρόνος που εισπράττονται.*»

Στην αιτιολογική έκθεση αναλύονται οι λόγοι της φορολογικής μεταχείρισης των εν λόγω ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών και απαντώνται τα υποβληθέντα σχόλια.

Άρθρο 4 - Τροποποίηση άρθρου 13 ΚΦΕ για τις παροχές σε είδος (70 σχόλια)

Εκφράζεται έντονος προβληματισμός για τον φόρο που επιβάλλεται στα εταιρικά αυτοκίνητα καθώς θεωρούνται «εργαλεία» για τον εργαζόμενο και όχι εισόδημα. Το ίδιο ισχύει και για την παραχώρηση κατοικίας σε εργαζομένους, αφού εταιρείες επιβάλλουν σε εργαζόμενους να βρίσκονται κοντά στον χώρο εργασίας για λόγους ασφαλείας ή άλλων έκτακτων αναγκών.

Επισημαίνεται ότι η φορολόγηση των εταιρικών αυτοκινήτων είναι άδικη όταν υπολογίζεται ως ποσοστό επί της συνολικής ΛΤΠΦ, αφού οριακές περιπτώσεις μεταξύ 2 κλιμακίων οδηγεί σε δυσανάλογο επιπλέον ετήσιο εισόδημα. Επιπρόσθετα, σχόλιο τονίζει ότι αποτελεί αντικίνητρο για τη μίσθωση ακριβότερων οχημάτων, όταν το κράτος θα μπορούσε να ωφεληθεί από τα αυξημένα τέλη ταξινόμησης, τέλη κυκλοφορίας, κόστος χρήσης, μεταξύ άλλων.

Αντ' αυτού προτείνεται η κλιμακωτή φορολόγηση όπως ισχύει στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, ή εναλλακτικά η εξαίρεση των εταιρικών αυτοκινήτων από το εισόδημα βάσει του οποίου υπολογίζεται το ύψος των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Οι προτεινόμενες διατάξεις συμβάλλουν στον εξορθολογισμό της φορολόγησης των παροχών σε είδος με επέκταση της εφαρμογής σε όλα τα πρόσωπα, άνευ εξαιρέσεων, με γνώμονα την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 5 - Τροποποίηση άρθρου 14 ΚΦΕ σχετικά με απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις (10 σχόλια)

Ορισμένα σχόλια έχουν γενικότερο χαρακτήρα κρίσης, ενώ άλλα προτείνουν τη (μειωμένη) φορολόγησης των συνταξιούχων και την άρση του περιορισμού

περικοπής τις σύνταξης του 60% σε όσους ευκαιριακά απασχολούνται στην αγροτική παραγωγή. Επίσης, ζητείται να μην υπάρχει διαφορετική φορολογική μεταχείριση μεταξύ μίας οικογένειας με 2 εργαζόμενους και μίας άλλης με έναν εργαζόμενο που εισπράττουν το ίδιο επίπεδο εισοδήματος.

Σε σχόλιο προτείνεται εναλλακτικό μέτρο της απαλλαγής της αποζημίωσης για αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών, αυτό της μείωσης του ΦΠΑ του 24% στις αστικές μεταφορές για να μην απευθύνεται μόνο σε μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα.

Ορισμένα σχόλια αφορούν σε γενικότερη οικονομική πολιτική, συνεπώς δεν κρίθηκε σκόπιμο να ενσωματωθούν. Τα σχόλια που αφορούν στη μείωση του ΦΠΑ στις αστικές μεταφορές, κινούνται σε διαφορετικό πλαίσιο από την εισηγούμενη ρύθμιση και ως εκ τούτου δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 6 - Τροποποίηση του άρθρου 15 ΚΦΕ σχετικά με το φορολογικό συντελεστή (46 σχόλια)

Τα σχόλια για το παρόν άρθρο δεν στοχεύουν τόσο στην προτεινόμενη φορολογική κλίμακα όσο σε επιπρόσθετα μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, προτείνεται να καταργηθεί ο φόρος πολυτελείας σε πολύτεκνες οικογένειες για την κατοχή αυτοκινήτου 1.928 κ.εκ. καθότι το αγόρασαν για να μεταφέρουν με ασφάλεια τα παιδιά τους. Επίσης, σε περιπτώσεις πολύτεκνων με μισθωτή εργασία κρίνεται σωστό να φορολογείται αυτοτελώς το εισόδημα που εισπράττουν από δεύτερη παράλληλη απασχόληση με το σκεπτικό ότι η άθροισή τους σε ενιαία κλίμακα δεν στηρίζει τις πολύτεκνες οικογένειες. Το ίδιο ζητείται να ισχύσει για προστατευόμενα τέκνα που εξαιτίας της άθροισης τους στο οικογενειακό εισόδημα χάνονται κοινωνικά επιδόματα λόγω εισοδηματικού ορίου.

Έχει παραλειφθεί, επίσης, από το άρθρο 6 η διάταξη η οποία εντάσσει τους περιστασιακά απασχολούμενους στην κλίμακα των μισθωτών όταν έχουν εισόδημα έως 6.000 ευρώ και τα τεκμήρια δεν ξεπερνούν τις 9.500 ευρώ. Πρόταση αντικατάστασης της παρ. 1 του ν. 4172/2013: «Όταν το πραγματικό εισόδημα των φορολογουμένων δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η υποβολή έναρξης εργασιών ή ατομική δραστηριότητα, το εισόδημα αυτό, εξαιρουμένου του εισοδήματος από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίθασης κεφαλαίου, και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων φορολογούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο και τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου. Εάν το πραγματικό εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και

για τους φορολογούμενους που διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για το εισόδημα που απέκτησαν μετά τη διακοπή της.»

Σχόλια, επίσης, επικεντρώνονται σε κίνητρα για την οικογένεια, όπως η καθιέρωση αφορολόγητου ορίου σταθερού για όλους τους μισθωτούς συνταξιούχους, και όχι κλιμακωτά μειούμενου, στο ύψος των 5.000 ευρώ, ή εναλλακτικά έκπτωση φόρου κατά 2.000 για κάθε τέκνο χωρίς όριο.

Ζητείται τα ενοίκια να ενταχθούν στο αφορολόγητο όριο όταν είναι το μοναδικό εισόδημα του υπόχρεου ή να μειωθούν οι φορολογικοί συντελεστές. Σε άλλες περιπτώσεις σχόλια ζητούν τα εισοδήματα έως 10.000 ευρώ από ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια συνταξιοδοτικών προγραμμάτων να υπαχθούν στον χαμηλό συντελεστή του 9% και να μην φορολογούνται αυτοτελώς όπως ορίζεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013.

Εκφράζεται έντονος προβληματισμός πως θα φορολογούνται όσοι έχουν τεκμαρτά εισοδήματα (άνεργοι) και αν θα έχουν την υποχρέωση πραγματοποίησης ηλεκτρονικών συναλλαγών βάσει του τεκμαρτού εισοδήματός τους. Τέλος, προτείνεται να έχει δικαίωμα έκπτωσης φόρου ο διαζευγμένος σύζυγος αφού γενικά αντιμετωπίζεται από τη φορολογία εισοδήματος ως άτεκνος. Σχετική σύσταση από το Συνήγορο του Πολίτη αποτυπώνει την παραβίαση του Συντάγματος όσο και του Ενωσιακού δικαίου του άρθρου 14 της ΕΣΔΑ περί ισότητας.

Ελήφθησαν υπ' όψιν τα σχόλια αναφορικά με την πρόβλεψη για τους περιστασιακά απασχολούμενους, το οποίο είχε εκ παραδρομής παραλειφθεί. Τα σχόλια που αφορούν σε επιπρόσθετα μέτρα κοινωνικής πολιτικής κινούνται σε ευρύτερο πλαίσιο από την εισηγούμενη ρύθμιση, με την οποία επιδιώκεται ελάφρυνση των φορολογικών βαρών των φυσικών προσώπων, μέσω της μείωσης του κατώτατου συντελεστή φορολογίας και ως εκ τούτου δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 7 - Τροποποίηση του άρθρου 15 ΚΦΕ σχετικά με τις δαπάνες που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής (349 σχόλια)

Το συγκεκριμένο άρθρο αποτέλεσε στόχο των περισσότερων σχολίων σε σχέση με τα υπόλοιπα άρθρα του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Υπάρχει έκδηλη ανησυχία για την αντισυνταγματικότητα του άρθρου, ενώ επιβάλλει πρόσθετο φόρο σε φορολογούμενους που αποταμιεύουν.

Συγκεκριμένα, εκφράζεται η έντονη αντίδραση των φορολογουμένων στο να χρησιμοποιηθεί το πραγματικό εισόδημα και όχι το διαθέσιμο εισόδημα ως βάση υπολογισμού του επιπέδου των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει αντίδραση ως προς το ποσοστό (30%), αλλά στον σχεδιασμό του παρόντος εφαρμοστικού άρθρου. Αναλυτικότερα, ζητείται να αφαιρούνται από το πραγματικό εισόδημα όλοι οι φόροι, ενοίκια, διατροφές, τόκοι δανείων και πληρωμές πιστωτικών

καρτών (και εξωτερικού), δαπάνες σε χρηματιστηριακές εταιρείες (προμήθειες, έξοδα εκκαθάρισης), εμβάσματα στο εξωτερικό για τη στήριξη των σπουδών των φοιτητών, εμβάσματα για τη στήριξη γονιών, φίλων και συγγενών, ακόμη και οι χρεώσεις των τραπεζών.

Επίσης, δεν υπάρχει πρόβλεψη για ανέργους και εξαρτώμενους φορολογούμενους από τους γονείς τους. Ταυτόχρονα αποτελεί γενική απαίτηση να έχουν POS όλες οι επιχειρήσεις (π.χ. περίπτερα) και οι ελεύθεροι επαγγελματίες με χαμηλές χρεώσεις τραπεζών, αλλά και να αναγνωρίζονται ηλεκτρονικές συναλλαγές στο εξωτερικό για φορολογούμενους που αναγκάζονται να διαμείνουν για μεγάλο διάστημα εκτός Ελλάδας (μικρότερο των 183 ημερών). Αναφορικά με το ναυτικό εισόδημα, επισημαίνεται η άδικη φορολογική μεταχείριση σε υπόχρεους που παραμένουν στην Ελλάδα για λίγους μήνες, ενώ είναι υποχρεωμένοι, σύμφωνα με το νόμο, για συναλλαγές βάσει του συνολικού υψηλού εισοδήματός τους.

Ζητείται, επιπρόσθετα, να υπάρχει ένας συμψηφισμός για τους φορολογούμενους που δηλώνουν εισόδημα από ενοίκια ενώ καταβάλλουν ενοίκια για την κατοικία τους ή την έδρα της επιχείρησής τους. Για τις ατομικές επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους ζητείται, για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης (σε σχέση με μισθωτούς/συνταξιούχους), από τη βάση υπολογισμού του εισοδήματος πέραν της εισφοράς αλληλεγγύης, να αφαιρείται και η προκαταβολή του φόρου εισοδήματος. Ομοίως, είναι έκδηλος ο προβληματισμός για τους ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα που πληρώνουν δαπάνες της επιχείρησής τους από τον προσωπικό τους λογαριασμό. Οι δαπάνες αυτές αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής τους επιχείρησης, και το φορολογητέο τους εισόδημα υπολογίζεται στο υπόλοιπο ποσό. Η αύξηση του ποσοστού των ηλεκτρονικών δαπανών στο τζίρο, παίρνει πίσω την ωφέλεια από τη μείωση του ΕΝΦΙΑ. Επομένως, το ποσοστό 30% θα έπρεπε τουλάχιστον να υπολογίζεται στο καθαρό (μετά το φόρο, το τέλος επιτηδεύματος, τον ΕΝΦΙΑ) και όχι στο φορολογητέο εισόδημα.

Άλλες προτάσεις αφορούν φοροαπαλλαγές για δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και μισθώματα Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων και ΑμεΑ.

Στο μέρος των κατηγοριών που απαλλάσσονται από το προτεινόμενο ποσοστό ηλεκτρονικών συναλλαγών προτείνεται να επεκταθεί και σε ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας μεγαλύτερο του 70%.

Άλλο σημείο αρνητικής αξιολόγησης του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι το όριο του 60% του πραγματικού εισοδήματος πάνω από το οποίο το όριο των ηλεκτρονικών συναλλαγών μειώνεται από 30% σε 20%. Ζητείται να μειωθεί καθώς δεν είναι ρεαλιστικό και καταλήγει να αποτελεί πρόσθετο φόρο αφού επιβάλλει κατανάλωση επί εισοδήματος που δεν είναι διαθέσιμο. Εν προκειμένω, δύναται να ενσωματωθούν στον υπολογισμό του εν λόγω ορίου και οι καταβολές ΕΦΚΑ, αλλά

και δάνεια από λοιπούς οργανισμούς και εταιρείες στο προσωπικό τους ρυθμίζοντας ταυτόχρονα και τον τρόπο ενημέρωσης της φορολογικής αρχής.

Άλλο σοβαρό θέμα υφίσταται σε περιπτώσεις που δεν καταβάλλονται τα δεδουλευμένα στην ώρα τους (ή η είσπραξη δεν πραγματοποιείται εντός της ίδιας χρήσης με την τιμολόγηση) με αποτέλεσμα οι φορολογούμενοι (εργαζόμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες) να είναι υποχρεωμένοι σε ηλεκτρονικές συναλλαγές που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από το διαθέσιμο εισόδημά τους. Ομοίως για τους εισοδηματίες ενοικίων, σε περιπτώσεις που τα οφειλόμενα ενοίκια καθίστανται ανείσπρακτα να αφαιρούνται από το πραγματικό εισόδημα.

Προτείνεται, επίσης, το όριο των 5.000 ευρώ να μειωθεί για όσους έχουν κατασχέσεις λογαριασμών λαμβάνοντας υπόψη ότι το όριο των 1.250 ευρώ δεν ισχύει για όλους (εργαζόμενους με μπλοκάκι), αλλά και την περίπτωση το εν λόγω όριο των 5.000 να είναι μεγαλύτερο από το ετήσιο εισόδημα.

Εναλλακτική πρόταση είναι να προσμετρούνται πολλαπλάσια οι συναλλαγές σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων ή ελεύθερων επαγγελματιών που συστηματικά φοροδιαφεύγουν, π.χ. γιατροί, δικηγόροι, τεχνικά επαγγέλματα, μεταξύ άλλων. Στον αντίοδα, ζητείται να επιστραφεί ένα μέρος του ΦΠΑ σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες για το ποσό των ηλεκτρονικών συναλλαγών που θα είναι πάνω από το επύπεδο της προηγούμενης δήλωσης σε κλιμακωτή βάση, ή να εφαρμόζεται έκπτωση φόρου ή συνδυασμός αυτών.

Εκφράζεται, επίσης, η επιθυμία να μην εξαιρούνται ηλικιωμένοι άνω των 70 ετών με μεγάλα εισοδήματα έτσι ώστε να είναι υπόλογοι σε ένα ποσοστό ηλεκτρονικών συναλλαγών. Θεωρείται, επίσης, τιμωρητικό το ανώτατο όριο ηλεκτρονικών συναλλαγών (20.000 ευρώ) καθώς δεν είναι αναλογικός σε μεγαλύτερα εισοδήματα. Ταυτόχρονα, θεωρείται σωστό το ανώτατο αυτό όριο να αφορά και τους 2 συζύγους σε κοινή δήλωση του εισοδήματός τους και όχι τον καθένα ξεχωριστά.

Σημαντική θεωρείται η πρόβλεψη για συνταξιούχους που εισπράττουν στην αρχή ένα μέρος της σύνταξής τους ως «έναντι», καθώς μετά η αναδρομική καταβολή τους υποχρεώνει σε τροποποιητικές δηλώσεις και επανυπολογισμό των ηλεκτρονικών συναλλαγών τους για κάθε χρήση.

Τέλος, ζητείται να μειωθούν οι χρεώσεις των τραπεζών ώστε να μην υπάρχει η εύλογη δικαιολογία από πλευράς επιχειρήσεων να αποφεύγουν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Ελήφθησαν υπ' όψιν τα σχόλια αναφορικά με την εισαγωγή του πραγματικού εισοδήματος ως βάση υπολογισμού του επιπέδου των ηλεκτρονικών συναλλαγών από το πραγματικό εισόδημα. Βελτιώσεις επίσης υιοθετήθηκαν, συνεπεία των υποβληθέντων σχολίων αναφορικά με την υπό προϋποθέσεις μείωση του ορίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών σε συνάρτηση με καταβαλόμενα δάνεια, φόρους, διατροφές και ενοίκια. Οι λοιπές παρατηρήσεις που αφορούν το πεδίο εφαρμογής

του παρόντος άρθρου δεν ενσωματώθηκαν. Τα σχόλια για τις χρεώσεις που επιβάλλονται για τις τραπεζικές συναλλαγές εκφεύγουν της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας και ως εκ τούτου δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 08 - Τροποποίηση άρθρων 15 και 64 ΚΦΕ σχετικά με καταβολές προς τους εργαζομένους για τη συμμετοχή τους σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου (2 σχόλια)

Το παρόν άρθρο έχει τύχει γενικής αποδοχής καθώς η μόνη πρόταση περιορίζεται στην αναδιατύπωση του. Συγκεκριμένα, για τις περιπτώσεις (α) και (β) ισχύει με το νόμο 4172/2013, ενώ η ακριβής διατύπωση της παραγράφου 3 θα πρέπει να είναι:

3. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 3 για την περίπτωση (γ) του παρόντος εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2020 και μετά.

Η πρόταση αξιολογήθηκε αλλά η εν λόγω παράγραφος έχει διαγραφεί.

Άρθρο 09 - Τροποποίηση άρθρου 16 ΚΦΕ σχετικά με τη μείωση φόρου εισοδήματος (62 σχόλια)

Το παρόν άρθρο έχει δεχθεί πληθώρα σχολίων επικρίνοντας τις μικρές μειώσεις φόρου εισοδήματος, αλλά και προτείνοντας κατηγορίες φορολογουμένων που πρέπει να ευνοηθούν από τις παρούσες ή άλλες προτεινόμενες διατάξεις. Συγκεκριμένα, ζητείται εξαιρεθούν από τις προβλέψεις του προηγούμενου εδαφίου όχι μόνο οικογένειες με 5 τέκνα αλλά και με 4 ή λιγότερα εξαρτώμενα τέκνα.

Επίσης, ζητείται η μέγιστη έκπτωση (177 ευρώ) που έχουν τα εισοδήματα από 10.000 έως 12.000 ευρώ να ισχύει για όλα τα εισοδήματα, καθώς η μείωση της έκπτωσης φόρου κατά 20 ευρώ για κάθε 1.000 ευρώ εισοδήματος πάνω από τις 12.000 ευρώ ουσιαστικά αναιρεί την όποια ελάφρυνση σε επίπεδα εισοδήματος άνω των 20.000 ευρώ. Εναλλακτικά, ζητείται να μπει ο κόφτης στα 16.000 ευρώ, διαφορετικά επιβαρύνονται υπέρμετρα οι μισθωτοί με ένα και δύο παιδιά, αφού μετά τις 16.000 ευρώ χάνεται οποιαδήποτε ωφέλεια λόγω διατήρησης αφορολογήτου, μείωσης του συντελεστή του πρώτου κλιμακίου από 22% στο 9% και αύξηση αφορολογήτου των παιδιών.

Άλλα σχόλια θεωρούν άδικη την έκπτωση στο πρώτο παιδί ύψους 33 ευρώ όταν για το δεύτερο είναι 90 ευρώ και για κάθε παιδί χωρίς όριο ή έστω σε ένα επίπεδο κοντά στα 150 ευρώ.

Δύσκολη, επίσης, είναι η κατάσταση σε οικογένειες με μοναδικό εισόδημα από σύνταξη και παιδιά που σπουδάζουν, χωρίς κανένα περιουσιακό στοιχείο, και διαμονή σε μισθωμένη κατοικία. Πρόταση εδώ είναι η μείωση της φορολογίας λαμβάνοντας υπόψη το οικογενειακό εισόδημα και τη σύνθεση της οικογένειας.

Τέλος, άλλα σχόλια εξέφρασαν την αντίθετη άποψη φορολογουμένων να μην έχει δικαίωμα έκπτωσης ο διαζευγμένος πατέρας, να ισχύει ακόμη το τέλος επιτηδεύματος (ακόμη όταν η έδρα είναι το ίδιο το σπίτι του φορολογούμενου), και να φορολογείται με 15% το χαμηλό εισόδημα από ενοίκια όταν ο αντίστοιχος συντελεστής στους μισθωτούς/συνταξιούχους είναι 9%.

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν και έγιναν προσαρμογές εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων.

Άρθρο 10 - Τροποποίηση άρθρου 21 ΚΦΕ για το χαρακτηρισμό ως εισοδήματος της αφέλειας από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από είσπραξη χρέους (3 σχόλια)

Ένα σχόλιο του παρόντος άρθρου επικεντρώθηκε στη συμπλήρωση της παραγράφου 6 όπως τροποποιείται με το παρόν σχέδιο νόμου ως εξής: «Οι διαγραφές οφειλών που προκύπτουν στα πλαίσια συμφωνιών εξυγίανσης του πτωχευτικού νόμου, ήτοι των άρθρων 99 επ. του ν. 3588/2007 ως τροποποιηθείς ισχύει σήμερα και εντεύθεν δεν δύναται να αποτελούν εισόδημα για την επιχείρηση.» Με το σκεπτικό ότι σε πτωχευμένη εταιρεία δεν υπάρχει κανένα περιουσιακό στοιχείο για πληρωθεί ο φόρος που θα προκύψει αν η διαγραφή οφειλών θεωρηθεί εισόδημα.

Τέλος, σε ένα σχόλιο υπάρχει προβληματισμός για τη δυσανάλογη αντιμετώπιση υπέρ της πιστώτριας επιχείρησης να εκπίπτει μέχρι 10% του κύκλου εργασιών της, ενώ σύμφωνα με το παρόν άρθρο να θεωρείται εισόδημα στο 100% η παραίτηση από οφειλή για την αφελούμενη επιχείρηση.

Δεν ενσωματώθηκε η προτεινόμενη συμπλήρωση καθώς η κήρυξη σε πτώχευση δεν ισοδυναμεί με απουσία περιουσιακών στοιχείων. Το δεύτερο σχόλιο δε συσχετίζεται με την εισηγούμενη ρύθμιση, ως εκ τούτου δεν ενσωματώθηκε.

Άρθρο 11 - Τροποποίηση άρθρου 22 για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (3 σχόλια)

Θεωρείται αυτονόητο ότι συμφέρον της επιχείρησης είναι η εταιρική κοινωνική ευθύνη. Διαπιστώνεται, ωστόσο, σε ορισμένα σχόλια ότι μπορεί ο νόμος να προβλέπει ότι οι δαπάνες εκπίπτουν προς το συμφέρον της επιχείρησης, και σε δεύτερο χρόνο ο ελεγκτής να μπορεί να αμφισβητήσει κάθε δαπάνη ως μη παραγωγική κάνοντας κρίση τι είναι προς το συμφέρον της επιχείρησης και τι δεν είναι.

Αξιολογήθηκαν τα σχόλια που αφορούν στην εν λόγω διάταξη, ωστόσο η κρίση περί της παραγωγικότητας των δαπανών, συνιστά αντικείμενο του φορολογικού ελέγχου, επί τη βάση πραγματικών περιστατικών.

Άρθρο 12 - Προσθήκη νέου άρθρου 22B στον ΚΦΕ σχετικά με τη χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης στις επιχειρήσεις για την αγορά καρτών απεριορίστων διαδρομών ΜΜΜ (6 σχόλια)

Σε σχόλιο του παρόντος άρθρου εκφράζεται η επιθυμία χορήγησης έκπτωσης για τη δαπάνη μίσθωσης εταιρικού αυτοκινήτου και στις ατομικές επιχειρήσεις των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς πολλοί το χρησιμοποιούν καθημερινά για τις ανάγκες του επαγγέλματός τους (π.χ. λογιστές). Εναλλακτικά προτείνεται να αναγνωρίζονται οι δαπάνες αυτές (έξοδα αγοράς, αποσβέσεις, επισκευές) για αυτοκίνητα μέχρι ενός ορίου κυβικών εκατοστών.

Επιπρόσθετα, η συγκεκριμένη ευνοϊκή μεταχείριση καλό θα ήταν να εφαρμοστεί και στους ιδιώτες αγοραστές αντίστοιχων επιβατικών αυτοκινήτων. Με άλλα λόγια, η ωφέλεια της επιχειρησης από την αξία της μίσθωσης που θα εκπέσει να είναι ίδια για τον ιδιώτη κάνοντας μία αγορά αντίστοιχου αυτοκινήτου σε αξία μειωμένη κατά την εν λόγω έκπτωση. Εναλλακτικά η ωφέλεια να είναι ισόποσα κατανεμημένη για 4 έτη και να μειώνει τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του παρόντος νομοσχεδίου.

Τέλος, σε σχόλιο επισημαίνεται ότι επιχειρήσεις με ανείσπρακτες οφειλές από επισφαλείς πελάτες θα πρέπει να εκπέσουν το επίπεδο αυτών των οφειλών από τον ΦΠΑ εσόδων.

Η εν λόγω διάταξη αφορά στην παροχή φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις για την προώθηση χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς και την πράσινη ενέργεια, ως εκ τούτου, τα υποβληθέντα σχόλια δεν ενσωματώθηκαν ως μη σχετικά με τις πλαίσιο των εισηγούμενων ρυθμίσεων.

Άρθρο 13 - Τροποποίηση άρθρου 23 ΚΦΕ για μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες (24 σχόλια)

Τα σχόλια επικεντρώθηκαν στη μείωση του ορίου για συναλλαγές με μετρητά από τα 500 ευρώ στα 300 ευρώ. Επιπλέον υπήρξαν αναφορές στο θέμα της υποχρέωσης καταβολής των ενοικίων με ηλεκτρονικά μέσα προκειμένου να αναγνωρίζεται η δαπάνη προς έκπτωση από τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της προώθησης του πλαισίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών, προκειμένου για την πάταξη της φοροδιαφυγής τα ανωτέρω σχόλια δεν έγιναν αποδεκτά.

Άρθρο 14 - Τροποποίηση άρθρου 24 ΚΦΕ για φορολογικές αποσβέσεις στα μη ρυπογόνα μέσα μεταφοράς (6 σχόλια)

Το μοναδικό σχόλιο για το εν λόγω άρθρο προτείνει εναλλακτικά τη μείωση των τελών κυκλοφορίας στα υβριδικά και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και να συμπεριληφθούν στις υπεραποσβέσεις μεγαλύτερη γκάμα αυτοκινήτων.

Αναφέρεται, επίσης, η τροποποίηση της παρ. 6, του Άρθρου 45 του ν.4530/2018 (Καταστροφή πινακίδων κυκλοφορίας οχημάτων και αντικατάσταση αυτών) ώστε να συμπεριληφθούν ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΕΣ στις ευεργετικές διατάξεις περί διαγραφής για οχήματα με ημερομηνία πρώτης άδειας κυκλοφορίας στην Ελλάδα πριν τις 4.3.2004 (ισχύει ήδη για επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα και για φορτηγά Ι.Χ.).

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων. Τα σχόλια που δε συνδέονται με τη φορολογία εισοδήματος που αποτελεί αντικείμενο των συγκεκριμένων διατάξεων, δεν ελήφθησαν υπόψιν.

Άρθρο 15 - Τροποποίηση άρθρου 26 ΚΦΕ για τη διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων ποσών μικρού ύψους (7 σχόλια)

Τα λίγα σχόλια του παρόντος άρθρου επικεντρώθηκαν στο όριο των 300 ευρώ που μπορεί να διαγραφεί ανά συμβαλλόμενο και τους 12 μήνες που πρέπει να παρέλθουν για να καταστεί μία απαίτηση ληξιπρόθεσμη.

Συγκεκριμένα, προτείνεται να αυξηθεί το εν λόγω όριο (500 ή 1000 ευρώ) καθώς κρίνεται ιδιαιτέρως χαμηλό, όταν η αμοιβή του δικηγόρου είναι πολλαπλάσια για την ενημέρωση του οφειλέτη. Υποδεικνύεται ότι το 10% όριο επί του συνόλου του οφειλόμενου υπολοίπου των απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης είναι χαμηλό και θα πρέπει να αυξηθεί περισσότερο.

Επίσης, ζητείται να μην χρειάζεται να αναληφθούν άλλες νόμιμες ενέργειες άλλες, πέραν της επίδοσης από δικαστικό επιμελητή στην έδρα της επιχείρησης αν αυτή είναι ενεργή. Αν δεν είναι, τότε να δίνεται η δυνατότητα διαγραφής της επισφάλειας με κατάθεση κατάστασης διαγραφέντων πελατών στη ΔΟΥ.

Σε άλλο σχόλιο ζητείται διευκρίνιση αν η αποδεδειγμένη ενημέρωση του οφειλέτη για τη διαγραφή της οφειλής έως 300 ευρώ θεωρείται άφεση χρέους, και αν θεωρείται, τότε καλό θα ήταν να εξαιρεθεί από την επιβολή χαρτοσήμου. Εκφράζεται η επιθυμία σε ορισμένα σχόλια να μην υπάρχει ο περιορισμός των 12 μηνών ώστε οι επιχειρήσεις να καθαρίσουν τα βιβλία τους από μικρές και μη ανακτήσιμες οφειλές. Τέλος, ζητείται διευκρίνιση της προϋπόθεσης ii, ώστε να εξειδικευτεί τι νοείται με τη διαγραφή πρακτικά, π.χ. να γίνει εγγραφή τεκμαρτής εξόφλησης, να μεταφερθεί σε κάποιον συγκεκριμένο λογαριασμό σύμφωνα με ΕΚΠ για να διαγραφεί, μεταξύ άλλων.

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και με γνώμονα τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Ως προς τα σχόλια με τα οποία ζητούνται διευκρινίσεις επί εφαρμοστικών ζητημάτων, θα διευκρινιστούν με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων.

Άρθρο 16 - Προσθήκη άρθρου 39 Β ΚΦΕ σχετικά με την έκπτωση φόρου για δαπάνες που αφορούν λήψη υπηρεσιών για ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων (29 σχόλια)

Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος νόμος μπορεί να οδηγήσει σε τόνωση της ζήτησης με επιδότηση της φοροαπαλλαγής άνω του 100%, διαφορετικά περιορισμός της εκπιπτόμενης δαπάνης στο 40% δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Άλλη πρόταση είναι το όριο των 48.000 ευρώ να μειωθεί σε 16.000 με 20.000 ευρώ προς αποφυγή παρατυπιών, ενώ θα ήταν καλό να αφορά επισκευές σε πολλές πολυκατοικίες που έχουν ανάγκη βαφής και επισκευής. Εκφράζεται, επίσης, η απορία αν το όριο των 48.000 είναι σωρευτικό για την προβλεπόμενη περίοδο ή για κάθε έτος ξεχωριστά.

Το μεγαλύτερο μέρος των σχολίων αφορά την πρόταση η έκπτωση να αφορά όχι μόνο τις υπηρεσίες αναβάθμισης αλλά και τα υλικά, π.χ. η αγορά ενός λέβητα θα πρέπει να θεωρείται δαπάνη ενεργειακής αναβάθμισης. Πολλές εταιρείες προσελκύουν πελάτες προσφέροντας στην τιμή και τα έξοδα εγκατάστασης, ενώ ηλεκτρολόγοι/μηχανικοί κάνουν προσφορά συμπεριλαμβάνοντας και το κόστος των υλικών. Σε διαφορετική περίπτωση, η ερμηνεία του νόμου έγκειται στην κρίση των υπαλλήλων της ΔΟΥ. Δευτερεύον θέμα, το οποίο συνδέεται με τη συμπερίληψη και των υλικών στην έκπτωση, είναι αν απαιτείται ένα συνολικό τιμολόγιο ή ξεχωριστά τιμολόγια για υλικά και εγκατάσταση, ιδίως σε υπηρεσίες όπως κατασκευή πισίνας, φωτοβολταϊκά, μεταξύ άλλων.

Υπάρχει έντονη ανησυχία για περιπτώσεις που οι εργασίες ξεκίνησαν εντός του 2019 και ολοκληρώθηκαν το 2020, το τελικό τιμολόγιο πρόκειται να κοπεί το 2020 αλλά οι πληρωμές αφορούν το 2019 και το 2020. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν είναι σαφές αν θα μετράνε μόνο οι δαπάνες που έγιναν το 2020 ηλεκτρονικά, ενώ κρίνεται δίκαιο για τον συνεπή φορολογούμενο να μετράνε και οι δαπάνες του 2019.

Εναλλακτική πρόταση της έκπτωσης φόρου εισοδήματος είναι η έκπτωση στον ΕΝΦΙΑ αφού αυτό το είδος φόρου έχει σχέση με τις δαπάνες ακινήτου. Διαφορετικά, προτείνεται για τα χαμηλά εισοδήματα η έκπτωση που υπερβαίνει τον φόρο εισοδήματος να μεταφέρεται στη μείωση του ΕΝΦΙΑ. Άλλο σχόλιο σχετικό με ισόποση κατανομή των δαπανών, είναι να δίνεται η δυνατότητα εξάντλησης της επιστροφής φόρου σε ένα ημερολογιακό έτος αν τα ποσά είναι μικρά, διαφορετικά δεν αποτελεί κίνητρο να συμμετέχουν πολυκατοικίες σε αυτό το πρόγραμμα.

Το ΕΙΠΑΚ (Ελληνικό Ινστιτούτο Παθητικού Κτιρίου) παρουσιάζει τις παρακάτω προτάσεις:

1. Η έκπτωση φόρου να αφορά προϊόντα και υπηρεσίες στο σύνολό τους, τόσο των τεχνιτών και εργατών όσο και του μηχανικού υπεύθυνου για το έργο. Όλες οι αμοιβές θα εξοφλούνται μέσω τραπεζικής συναλλαγής μετρητά ή με δόσεις με πιστωτικές κάρτες.

2. Η έκπτωση φόρου να αφορά σε υποχρεωτική ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου η οποία μπορεί να συνδυάζεται με λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση του κτιρίου. Τέλος κάθε εργασίας αναβάθμισης θα προηγείται υποχρεωτικά έλεγχος στατικής επάρκειας του κτιρίου.

3. Η έκπτωση φόρου θα κλιμακώνεται από 40% έως και 75% της συνολικής δαπάνης αναβάθμισης, μέχρι του ανώτατου ποσού των 15.000 ευρώ ανάλογα με την εξοικονόμηση ενέργειας που θα επιτυγχάνεται από την αναβάθμιση. Της όποιας αναβάθμισης θα προηγείται η έκδοση ενεργειακού πιστοποιητικού και η μελέτη ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου από ειδικευμένο για το σκοπό αυτό μηχανικό με τις προτάσεις αναβάθμισης του κτιρίου. Οι προτάσεις αυτές θα μπορούν να εφαρμοστούν είτε στο σύνολό τους είτε σταδιακά με βάση συγκεκριμένο πλάνο βημάτων σε βάθος χρόνου που θα συντάσσεται για το σκοπό αυτό από τον υπεύθυνο μηχανικό. Η τελική ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να αποδεικνύεται από διεθνώς αναγνωρισμένο λογισμικό ενεργειακού ισοζυγίου. Όσο υψηλότερη θα αποδεικνύεται η εξοικονόμηση, τόσο υψηλότερη θα είναι η έκπτωση φόρου.

4. Ο φορολογούμενος ο οποίος θα επωφελείται της έκπτωσης φόρου, θα μπορεί να χρησιμοποιεί το ποσό της φοροαπαλλαγής ως ψηφιακό χρήμα για όλες τις υποχρεώσεις του προς το δημόσιο για τα επόμενα 5 χρόνια. Θα μπορεί επίσης να μεταβιβάσει τη φοροαπαλλαγή, ως ψηφιακό χρήμα για να εξοφλήσει εργολάβο που θα αναλαμβάνει μέρος ή το σύνολο των εργασιών αναβάθμισης ή για να λάβει χρηματοδότηση από τράπεζα για την εκτέλεση των εργασιών.

5. Όλα τα παραπάνω απαιτούν το συντομότερο δυνατό την εκ βάθρων αναθεώρηση του KENAK που δεν μπορεί πλέον να υποστηρίξει τέτοιες δράσεις, αλλά ούτε και την επικείμενη υποχρεωτική εφαρμογή του κτιρίου NZEB.

Το ΕΙΠΑΚ θεωρεί ότι με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του μέτρου, τόσο οικονομικά για το κράτος και τον πολίτη όσο και ενεργειακά για την εκπλήρωση των φιλόδοξων στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν τα σχόλια που αφορούν στον περιορισμό του ανώτατου ορίου δαπάνης, προς αποφυγή παρατυπιών. Ως προς τα σχόλια με τα οποία τίθενται ζητήματα εφαρμογής των ρυθμίσεων, θα διευκρινιστούν με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων ενώ αναφορικά με τη συμπερίληψη της δαπάνης

αγαθών, αξιολογήθηκε εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων. Ως προς την πρόταση του ΕΙΠΑΚ αναφορικά με υποχρεωτικό έλεγχο στατικότητας πριν την έναρξη των εργασιών αναβάθμισης, εκφεύγει του σκοπού παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας και ως εκ τούτου δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 17 - Τροποποίηση άρθρου 43 Α σχετικά με την απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης των ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% (7 σχόλια)

Πέραν των σχολίων όπου προτείνονται μέτρα εναλλακτικά αυτών του προτεινόμενου νομοσχεδίου (μείωση συντελεστών μεγαλύτερων εισοδημάτων, κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης), εκφράζεται η επιθυμία το όριο του 80% να μειωθεί σε 67% καθώς μέρος της εισφοράς αλληλεγγύης χορηγείται σε ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%.

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 18 - Τροποποίηση άρθρων 37, 43 Α και 47 ΚΦΕ σχετικά με την απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και την εισφορά αλληλεγγύης των τόκων εταιρικών ομολόγων (1 σχόλιο)

Το μοναδικό σχόλιο του παρόντος άρθρου περιορίζεται σε πρόταση αναδιατύπωσης μέρους της πρώτης παραγράφου ως εξής:

«...εισηγμένων **ή που διαπραγματεύονται σε πολυμερές σύστημα** εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης **ή του Ε.Ο.Χ.** κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.4514/2018...», προς τον σκοπό παροχής μεγαλύτερης ευελιξίας στους εκδότες των ομολόγων (ήτοι τις ελληνικές εταιρίες που χρηματοδοτούνται από τις αγορές ομολόγων).

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν με αναδιατύπωση του αντίστοιχου πεδίου.

Άρθρο 19 - Προσθήκη άρθρου 48 Α ΚΦΕ για την απαλλαγή υπό όρους των νομικών προσώπων που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας από τον φόρο υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής (4 σχόλια)

Για το παρόν άρθρο εκφράζεται η επιθυμία να προβλέπεται η απαλλαγή του φυσικού προσώπου μετόχου Α.Ε. το οποίο μεταβιβάζει τους τίτλους της Α.Ε. σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Επιπρόσθετα, ζητείται η αναστολή του φόρου υπεραξίας για φυσικό πρόσωπο, μέτοχο του νομικού προσώπου, το οποίο πληροί σωρευτικά τους όρους του νομοσχεδίου, με μοναδικό περιουσιακό στοιχείο στο ενεργητικό του οικόπεδα, χωρίς καμία επιχειρηματική δραστηριότητα ή/και άυλη αξία όπως

αναφέρεται στην παρ. 5 της ΠΟΔ. 1032/2015 όταν μεταβιβάζει εν όλω ή εν μέρει τους τίτλους συμμετοχής του.

Σημαντική, επίσης, είναι η πρόταση να εφαρμοστεί ανάλογη διάταξη για την υπεραξία μεταβιβασης τίτλων σε εισηγμένες ή μη εταιρείες σε οργανωμένη αγορά με τη σχετική διόρθωση των άρθρων 41-43 του ν. 4172/2013. Με αυτόν το τρόπο, δεν θα υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση σε οντότητες που υπάγονται στο άρθρο 48 του Κ.Φ.Ε. από αυτήν που ισχύει σε ημεδαπές οντότητες.

Μία εναλλακτική πρόταση που έχει αποτυπωθεί σε σχόλιο είναι τα νομικά πρόσωπα που κατέχουν μετοχές να μην φορολογούνται αν μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα επανεπενδύσουν το προϊόν της αρχικής τους επένδυσης σε όμοια επένδυση (π.χ. επένδυση σε μετοχές, εκποίηση και επανεπένδυση σε μετοχές). Κατά συνέπεια, οι επενδύσεις θα διευκολυνθούν, καθώς η όμοια επανεπένδυση μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να θεωρείται αλλαγή θέσης και να επιβάλλεται φόρος επί της υπεραξίας όταν τερματιστεί η εν λόγω επανεπένδυση.

Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 20 - Τροποποίηση άρθρου 58 ΚΦΕ για τη μείωση του φορολογικού συντελεστή των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα (20 σχόλια)

Σε σχόλιο προτείνεται η προσθήκη δεύτερης παραγράφου προς αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 ως εξής:

1.β) «Τα πιστωτικά ιδρύματα της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) εφόσον έχουν ενταχθεί στο ειδικό πλαίσιο των διατάξεων του 27Α του παρόντος νόμου».

Σε άλλα σχόλια ζητείται η θεσμοθέτηση του 20% στις επιχειρήσεις για το 2020 και εντεύθεν για να δοθεί η εικόνα ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου που θα βοηθήσει νέες επενδύσεις να προγραμματιστούν χωρίς άλλες δυσάρεστες εκπλήξεις. Επιπρόσθετα, σε πολλά σχόλια δεν θεωρείται σωστό ο μειωμένος συντελεστής να αφορά μόνο τα νομικά πρόσωπα και όχι μικρές επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία (Ο.Ε., Ε.Ε.). Ομοίως, η διαφορετική φορολογική μεταχείριση αγροτικών συνεταιρισμών και Ο.Ε. με την ίδια οικονομική δραστηριότητα στην ίδια τοποθεσία συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό.

Οι προτάσεις αναφορικά με τα πιστωτικά ιδρύματα αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν. Ως προς τα λοιπά σχόλια, αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 21 - Τροποποίηση άρθρου 63 ΚΦΕ για αποσαφήνιση της ισχύουσας εξαίρεσης από την παρακράτηση φόρου από τόκους και δικαιώματα μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων υπό όρους

Άρθρο 22 - Τροποποίηση άρθρου 64 ΚΦΕ σχετικά με τον συντελεστή παρακράτησης φόρου για τα μερίσματα (5 σχόλια)

Αναφορικά με το παρόν άρθρο, σε σχόλιο εκφράζεται η απορία για τον πραγματικό λόγο διαφορετικής φορολογικής μεταχείρισης μεταξύ ομολόγων και μερισμάτων. Ο εν λόγῳ προβληματισμός υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της ενιαίας φορολόγησης των εισοδημάτων από αγορές χρήματος και κεφαλαίου όπως ισχύει σε πολλές χώρες του κόσμου, πολλώ δε μάλλον όταν λάβει κανείς υπόψη του ότι οι μικρομέτοχοι έχουν εξαιρεθεί από τον φόρο υπεραξίας και οι ομολογιούχοι πληρώνουν 15% φόρο και 10% εισφορά αλληλεγγύης.

Ζητείται, επίσης, διευκρίνιση αν ο νέος συντελεστής αφορά τις διανομές κερδών που θα γίνουν από 1.1.2020 και μετά ή για διανομές κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς χρήσεων που αρχίζουν από 1.1.2020 ή ισολογισμούς που κλείνουν από 1.1.2020 και μετά. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μία πρόταση διατύπωσης συνιστά την εφαρμογή του συντελεστή για διανομές κερδών που αποφασίζονται από της 1.1.2020 και μετά.

Τα σχόλια που αφορούν στη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ομολόγων και μερισμάτων, αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν. Ως προς τα σχόλια με τα οποία τίθενται ζητήματα που αφορούν στο χρόνο εφαρμογής των ρυθμίσεων, θα διευκρινιστούν με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων.

Άρθρο 23 - Τροποποίηση άρθρου 65 ΚΦΕ σχετικά με τα κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς (3 σχόλια)

Τα ελάχιστα σχόλια του εν λόγω άρθρου αναφέρονται στην αύξηση του συντελεστή από 50% σε 60%, καθώς κρίνεται παράλογη και άδικη αν λάβει κανείς υπόψη τους αυξημένους φορολογικούς συντελεστές σε σύγκριση με άλλα κράτη-μέλη.

Επίσης, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί αν εφαρμόζεται ο γενικός φορολογικός συντελεστής (24%) ή αν θα λαμβάνεται υπόψη και ο συντελεστής των εξαιρέσεων (π.χ. τράπεζες). Επισημαίνεται ότι η έννοια του προνομιακού φορολογικού καθεστώτος είναι διαφορετική με αυτή του ανταγωνιστικού φορολογικού συστήματος που προσελκύει νέες επενδύσεις.

Τέλος, εκφράζεται η επιθυμία να θεσμοθετηθεί η εξαγγελία της κυβέρνησης για συντελεστή 20% στις εταιρείες.

Ο κατάλογος κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς λειτουργεί ως αντίμετρο σε πρακτικές επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού από επιχειρήσεις που στοχεύουν στη μεταφορά κερδών και στη διάβρωση της φορολογητέας βάσης. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τη μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή, δεν ενσωματώθηκαν τα σχόλια που αφορούν στη μείωση του φόρου επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου. Τα λοιπά σχόλια, αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 24 - Τροποποίηση άρθρου 71 ΚΦΕ σχετικά με τη βεβαίωση ποσού ίσου με το 95% του φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα και τη μείωση της προκαταβολής φόρου του φορολογικού έτους 2018 (5 σχόλια)

Αναφορικά με το παρόν άρθρο, προτείνεται οι ατομικές επιχειρήσεις να προβλεφθούν στην εν λόγω μείωση αφού ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα όπως τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες.

Ζητείται, επίσης, περαιτέρω μείωση σε επίπεδα 75% του φόρου που προκύπτει από επιχειρηματική δραστηριότητα για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του έτους, ή/και σε εκείνες τις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στη ρύθμιση των οφειλών τους με τις 24, 48 ή 120 δόσεις.

Τέλος, εκφράζεται η επιθυμία να γίνει πράξη η εξαγγελία της κυβέρνησης για κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, καθώς έχει κριθεί από ευρωπαίους αξιωματούχους ως αντισυνταγματικό και άδικο.

Τα σχόλια αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν.

Άρθρο 25 - Τροποποίηση άρθρων 71 Β και 71 Γ ΚΦΕ για την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιρειών και Ε.Π.Ε. (1 σχόλιο)

Το μοναδικό σχόλιο του παρόντος άρθρου προτείνει η παράγραφος 6 του άρθρου 71Β του ν. 4172/2013 να συμπεριλάβει και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες έγινε αύξηση της αξίας των συμμετοχών Α.Ε. που συμμετέχει σε άλλη εταιρεία που έχει λάβει δωρεάν μετοχές από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, η οποία την περίοδο που πραγματοποιήθηκε δεν οφειλόταν φόρος εισοδήματος και μερισμάτων. Ανάλογες κεφαλαιοποιήσεις έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1473/1984 και της παρ. 7 του άρθρου 101 του Ν.1892/1990, και τις διατάξεις του ν. 1828/1989 (ΠΟΔ 1062/1989 άρθρο 22 παράγραφος 9).

Το σχόλιο αξιολογήθηκε εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκε.

Άρθρο 26 - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4172/2013 για την αναστολή του φόρου υπεραξίας (4 σχόλια)

Αναφορικά με το παρόν άρθρο, εκφράζεται η επιθυμία να εφαρμοστεί ανάλογη διάταξη για την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων σε εισηγμένες ή μη εταιρείες σε οργανωμένη αγορά. Επίσης, η αναστολή της ισχύος του άρθρου 41 ζητείται να επεκταθεί έως το 2025.

Τα σχόλια για την αναστολή του άρθρου 41 του ΚΦΕ αξιολογήθηκαν εντός των δημοσιονομικών περιθωρίων και δεν ενσωματώθηκαν. Αναφορικά με τα σχόλια για αναστολή σε υπεραξία μεταβίβασης τίτλων καλύπτεται εν μέρει από τις διατάξεις του προτεινομένου άρθρου 48 Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 27 - Τροποποίηση του άρθρου 36 του ΚΦΔ σχετικά με την παράταση της παραγραφής σε περίπτωση εκκίνησης ΔΑΔ (9 σχόλια)

Για το εν λόγω άρθρο εκφράζεται η επιθυμία να αρθεί το αξιόποινο της φοροδιαφυγής σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αποδεχτεί να πληρώσει τους καταλογιζόμενους φόρους.

Αξιολογείται, επίσης, ότι η διατύπωση της παραγράφου 3α δημιουργεί σύγχυση και προβλέπει ένα έτος όταν δεν είναι αρκετό για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών. Αντ' αυτού προτείνεται να αντικατασταθεί στο τέλος ως εξής: «*για περίοδο τριών ετών από τη λήξη της πενταετίας, και μόνο για το ζήτημα στο οποίο αφορούν*». Σχόλιο επισημαίνει ότι η περίπτωση δ που αναφέρεται σε χρήσεις πριν από το 2018 είναι αντίθετη σε απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία η παράταση του χρόνου παραγραφής είναι επιτρεπτή μόνο με νόμο που δημοσιεύεται το επόμενο έτος, προϋπόθεση που δεν είναι ισχύει για τα έτη που έχει εφαρμογή η προτεινόμενη διάταξη. Για την ίδια περίπτωση, θα πρέπει να οριστεί η έννοια της φοροδιαφυγής και τα όρια του όπως το άρθρο 66 του ν. 4174/2013 προβλέπει, ενώ το όριο των 10 ετών θα πρέπει να εξαρτάται από το αποτέλεσμα του ελέγχου και όχι ρητώς από το νόμο.

Τα σχόλια αφορούσαν την παραγραφή εν γένει και όχι την ειδικότερη περίπτωση της ΔΑΔ και ως εκ τούτου δεν ελήφθησαν υπόψη.

Άρθρο 28 - Τροποποίηση άρθρου 50 ΚΦΔ (17 σχόλια)

Προτείνεται η συμπλήρωση του άρθρου 3 ως εξής: «...όπως ισχύει, καθώς και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών σε βάρος προσώπων ως αλληλεγγύως και προσωπικώς ευθυνόμενων για οφειλές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 115 του ν.2238/1994 και όλων των κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που είχαν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του, μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4174/2013, εφ' όσον συμμετείχαν στη διοίκηση εταιρειών ή νομικών οντοτήτων, οι οποίες έχουν υπαχθεί ή τελούν υπό την ειδική εκκαθάριση των νόμων 1386/1983,1892/1990 και 2000/1991».

Εκφράζεται έντονος προβληματισμός καθώς οι διοικούντες μίας επιχείρησης είναι υπόλοιγοι για κάθε μη αποδοθέντα φόρο ακόμη και όταν αυτός επιβάλλεται μετά από φορολογικό έλεγχο. Θα πρέπει να προβλέπεται η αντίστοιχη ευθύνη των υπευθύνων των λογιστηρίων των επιχειρήσεων και των ορκωτών λογιστών, για να μην ευθύνεται ο διευθύνων σύμβουλος για λάθη και παραλείψεις τους. Προτείνεται, επομένως, να δηλώνονται στο ΓΕΜΗ/ΦΕΚ οι διευθύνοντες του λογιστικού τμήματος και οι ορκωτοί λογιστές.

Ομοίως για επαγγελματικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ζητείται η αποσύνδεση της προσωπικής ευθύνης των προέδρων και να μην δεσμεύονται οι προσωπικοί λογαριασμοί του.

Αντίθετα, εκφράζεται εντόνως η βούληση οι διοικούντες που είναι υπόλοιγοι για την απόδοση στο ελληνικό δημόσιο των φόρων που παρακρατούν να ευθύνονται έναντι του κράτους. Η πλημμελής αντιμετώπισή τους συνιστά μη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος. Προς επίρρωση αυτού, ζητείται η αλλαγή της διατύπωσης της τρίτης προϋπόθεσης της πρώτης παραγράφου γιατί η ερμηνεία της αλληλέγγυας ευθύνης καθίσταται προβληματική. Διαφορετικά, ο ελεγκτής δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει αντικειμενικά τους αλληλέγγυα ευθυνόμενους και να πάρει σχετικά μέτρα. Με άλλα λόγια, αν κάποιος δεν επιθυμεί την ανάληψη ευθύνης να απόσχει από τα εν λόγω νομικά πρόσωπα.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια και έχει γίνει αναδιατύπωση του άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.)

Άρθρο 29 - Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Φ.Π.Α. σχετικά με την αναστολή του Φ.Π.Α. στη μεταβίβαση ακινήτων (26 σχόλια)

Ένα βασικό σημείο αντίρρησης στη διαβούλευση είναι ότι το πεδίο εφαρμογής της αναστολής ΦΠΑ στη μεταβίβαση ακινήτων δεν περιλαμβάνει ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που συστήθηκαν για τη δημιουργία τουριστικού καταλύματος, αλλά μόνο τους κατασκευαστές.

Άλλα σχόλια επικεντρώθηκαν στην άδικη μεταχείριση όσων υποχρεούνται καταβολής φόρου μεταβίβασης ακινήτων, όταν ο ΦΠΑ στα ακίνητα αναστέλλεται, δημιουργώντας πολίτες δύο ταχυτήτων. Επισημαίνεται ότι για να αποφευχθεί ο κίνδυνος παγώματος της αγοράς λόγω της καθυστέρησης που προκύπτει από την υποβολή κατάστασης αδιάθετων ακινήτων και από την υποχρέωση του κατασκευαστή για έκτακτη δήλωση ΦΠΑ, θα πρέπει ο αγοραστής του ακινήτου με άδεια ανοικοδόμησης από το 2006 και μετά, να υποβάλλει δήλωση ΦΜΑ, να πληρώσει 3% φόρο και μετά να υπογράφεται το συμβόλαιο αγοραπωλησίας χωρίς καθυστερήσεις. Με άλλα λόγια, το κριτήριο για την αναστολή του ΦΠΑ θα πρέπει να είναι ο χρόνος υπογραφής του οριστικού συμβολαίου και όχι ο χρόνος έκδοσης της άδειας, ούτε ο χρόνος αποπεράτωσης των κτισμάτων.

Επίσης, σε σχόλιο αναφέρεται ότι η αναστολή του ΦΠΑ θα επιβαρύνει με 7-10% επί του κόστους κατασκευής τους φορολογούμενους που θα αγοράσουν πρώτη κατοικία με απαλλαγή. Αυτό θα συμβεί γιατί το κόστος κατασκευής θα περιλαμβάνει τον ΦΠΑ από υλικά και υπηρεσίες που θα προμηθεύεται ο εργολάβος, ο οποίος ΦΠΑ πλέον δε θα συμψηφίζει. Κατά συνέπεια, προτείνεται η διατύπωση της παρ. 5 του παρόντος άρθρου «*ο εκπεσθείς πριν την έναρξη αναστολής φόρος που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 31 και τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ που έχουν υποβληθεί.*»

Ζητείται διευκρίνιση αν στα αδιάθετα ακίνητα θα περιλαμβάνονται τα διαμερίσματα που θα παραλάβει ο οικοπεδούχος ως αντιπαροχή, ενώ ταυτόχρονα προτείνεται να μην συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί για περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών.

Μία άλλη πρόταση είναι να συμπληρωθεί στις προθεσμίες για τις νέες άδειας και η περίπτωση που για οποιονδήποτε λόφο αναλάβει το έργο νέος κατασκευαστής να προβλέπεται νέα εξάμηνη προθεσμία από την ημερομηνία ανάληψης του έργου εφόσον αυτή είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας.

Τέλος, ζητείται από φορολογούμενους που έχουν ενταχθεί σε ρύθμιση των οφειλών τους να έχουν τη δυνατότητα έκδοσης φορολογικής ενημερότητας για χρήση κατά τη μεταβίβαση ακινήτου, χωρίς να απαιτείται εξόφληση του συνόλου της οφειλής τους. Το σκεπτικό είναι εδώ η ισονομία μεταξύ των πολιτών αφού οι προϋποθέσεις

υπαγωγής ενός οφειλέτη του Δημοσίου σε καθεστώς ρύθμισης δεν κάνουν καμία διάκριση μεταξύ οφειλετών με ακίνητη περιουσία και οφειλετών χωρίς ακίνητη περιουσία.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια της διαβούλευσης και ενσωματώθηκαν στις προτεινόμενες διατάξεις σχόλια που κρίθηκαν χρήσιμα για την εφαρμογή τους, όπως διευκρίνιση ότι επιβάλλεται ΦΜΑ για την μεταβίβαση ακινήτων επί αδειών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής, προς άρση οποιονδήποτε αμφισβητήσεων.

Άρθρο 30 - Ρυθμίσεις Φ.Π.Α. για την υπαγωγή σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ (20 σχόλια)

Το παρόν άρθρο προσέλκυσε σχόλια που τα περισσότερα εξ αυτών προτείνουν την υπαγωγή σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ και άλλων προϊόντων. Μεταξύ αυτών είναι τα βρεφικά είδη, τα είδη πρώτης ανάγκης για ΑμεΑ και ηλικιωμένους, είδη γυναικείας υγιεινής, ηλιακούς θερμοσίφωνες, ανταλλακτικά σε συνεργεία αυτοκινήτων (για λόγους οδικής ασφάλειας), σε μεγάλες εθνικές δωρεές (αφού τα έργα/εξοπλισμός περνάνε στην ιδιοκτησία και διαχείριση του Ελληνικού Κράτους, ενώ δεν υπάρχει μελλοντικό έσοδο για τον δωρητή στην λειτουργία). Επιπρόσθετα προτείνεται να καταργηθεί ο ΦΠΑ για όλες τις δαπάνες των ατόμων με αναπηρία καθώς αποτελεί ένα σημαντικό κόστος για την οικογένεια.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια της διαβούλευσης και δεν κρίθηκε σκόπιμη η ενσωμάτωσή τους στο παρόν στάδιο είτε για λόγους συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο είτε για λόγους δημοσιονομικούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΔΟΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΓΙΑΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ, ΤΟΥ Ν. 2579/1998 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν.3091/2002

Άρθρο 31 - Τροποποίηση άρθρου 62 του ν. 4389/2016 για τη διαγραφή χρέους στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης (5 σχόλια)

Τα σχόλια του παρόντος άρθρου επικεντρώθηκαν στον προτεινόμενο μονιμότερο χαρακτήρα της επιλογής εφάπαξ καταβολής του ληξιπρόθεσμου ποσού με την επακόλουθη απαλλαγή 100% των προσαυξήσεων σε χαμηλά εισοδήματα.

Επισημαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις ιδιοκτήτες εταιρειών και μεγαλομέτοχοι, σε μία προσπάθεια αποποίησης ευθυνών από μη πληρωμή οφειλών, ορίζουν έναν τρίτο πρόσωπο ως διοίκηση στο προς δημοσίευση ΦΕΚ. Κατά συνέπεια, η αθώωση του τρίτου αυτού προσώπου δεν συνεπάγεται την απαλλαγή του από τα χρέη και τον καταλογισμό τους στους πραγματικούς ενόχους.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια για την παράταση κατά ένα έτος εφαρμογής της εν λόγω ρύθμισης.

Άρθρο 32 - Τροποποίηση των περιπτ. 1, 3, 4, 7, 9 και 15 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 για την αύξηση των δόσεων της πάγιας ρύθμισης (15 σχόλια)

Για το συγκεκριμένο άρθρο εξεφράσθη η επιθυμία να προβλέπεται η δυνατότητα ρύθμισης σε 24 ή 48 δόσεις για όλες οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί έως και σήμερα, εκτός από τις μελλοντικές.

Επισημαίνεται, επίσης, η ταλαιπωρία που υφίσταται ο φορολογούμενος, καθώς για την έκδοση ενημερότητας ο έφορος αναγράφει το ποσοστό της αμοιβής που θα παρακρατηθεί και σε δεύτερο χρόνο ο φορολογούμενος είναι υποχρεωμένος να επισκεφθεί ξανά τη ΔΟΥ για να αντιστοιχηθεί το ποσό της παρακρατηθείσας αμοιβής με την οφειλή του. Προτείνεται η παρακράτηση να υπολογίζεται αυτόματα (συναρτήσει του εναπομείναντος ποσού σε σχέση με το αρχικώς διακανονισθέν) και να εκδίδεται άμεσα το πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας. Επίσης, ζητείται ο φορολογούμενος να έχει την ευχέρεια να συμψηφίζει το ποσό που παρακρατείται με τις οφειλές της επιλογής του.

Σε άλλο σχόλιο εκφράζεται η επιθυμία ο φορολογούμενος που έχει καταφέρει να διατηρήσει τη ρύθμιση των 100 δόσεων του ν. 4321/2015 να έχει τη δυνατότητα να ενταχθεί στη ρύθμιση των 120 δόσεων με ανάλογο τρόπο που ίσχυσε και για τις ασφαλιστικές οφειλές που είχαν ρυθμιστεί με τον ν. 4321/2015. Επίσης, κρίνεται ορθό όσοι επέλεξαν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε 120 δόσεις με νόμο της προηγούμενης κυβέρνησης να αποκτήσουν το δικαίωμα χαμηλότερου επιτοκίου όπως ορίζεται στη ρύθμιση των 120 δόσεων της σημερινής κυβέρνησης.

Σημαντική παρέμβαση θεωρείται ότι είναι η αύξηση του αριθμού των δόσεων της πάγιας ρύθμισης και για βεβαιωμένες οφειλές του 2019, ώστε όσοι υπήχθεισαν στη ρύθμιση των 120 δόσεων να μπορούν να καταβάλλουν τις τρέχουσες οφειλές του 2019. Διαφορετικά, για πολλούς δεν θα είναι εύκολο να μείνουν στη ρύθμιση των

120. Ομοίως, προτείνεται εναλλακτικά να εντάσσονται σε 48 δόσεις όλοι οι φόροι και να προσαυξάνονται για χρέη των τελευταίων 20 ετών.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια και έγινε προσαρμογή αναφορικά με τους συνεπείς οφειλέτες.

Άρθρο 33 - Τροποποίηση του ν. 2579/1998 για την παράταση του τρόπου φορολόγησης οχημάτων δημοσίας χρήσης

-

Άρθρο 34 - Τροποποιήσεις άρθρου 15 ν. 3091/2002 για τον Ειδικό Φόρο επί των Ακινήτων (7 σχόλια)

Για το παρόν άρθρο, προτείνεται η θέσπιση μειωμένου συντελεστή αναφορικά με τα μισθώματα που προέρχονται από τη μίσθωση διατηρητέων κτιρίων ή εναλλακτικά την αύξηση της απόσβεσης, καθώς το είδος αυτών των ακινήτων απολάβει ειδικής μεταχείρισης και προστασίας.

Επίσης, ζητείται η απαλλαγή από τον κύριο και συμπληρωματικό φόρο του ΕΝΦΙΑ καθώς τα ακίνητα αυτά είναι πολλών τετραγωνικών στο κέντρο αστικών πόλεων επιβαρύνοντας δυσανάλογα τους ιδιοκτήτες.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια χωρίς σχετικές προσαρμογές.

Άρθρο 35 - Τροποποίηση άρθρου 31 ν.2778/1999 για τον τρόπο φορολόγησης των εταιρειών που επενδύουν σε ακίνητη περιουσία (2 σχόλια)

Αναφορικά με τον τρόπο φορολόγησης εταιρειών που επενδύουν σε ακίνητη περιουσία, προτείνεται να εξαιρεθούν α) τα ακίνητα υπό ανάπτυξη/κατασκευή/αποπεράτωση αφού δεν παράγουν εισόδημα και απαιτούν ταυτόχρονα υψηλές κεφαλαιουχικές δαπάνες. Η εν λόγω φορολόγηση αποτελεί αντικίνητρο σε επενδύσεις μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Β) τα κενά ακίνητα γιατί αποθαρρύνει τις εταιρείες να επενδύουν σε αυτά (και να τα μισθώνουν σε δεύτερο χρόνο) με αποτέλεσμα να στρέφονται μόνο σε μισθωμένα εξαρχής, και γ) τα χρηματικά διαθέσιμα, τα οποία δεν πρέπει να φορολογούνται όταν συγκεντρώνονται από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή από δανεισμό, και τα οποία θα επενδυθούν σε ακίνητη περιουσία σύμφωνα με το καταστατικό των εταιρειών αυτών.

Ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια χωρίς σχετικές προσαρμογές.

Άρθρο 36 - Τροποποίηση άρθρου 20 ν.2778/1999 για τον τρόπο φορολόγησης των αμοιβαίων κεφαλαιών ακινήτων

-

Άρθρο 37 - Τροποποίηση άρθρου 39 ν. 3371/2005 για τον τρόπο φορολόγησης των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου (1 σχόλιο)

Προς αποφυγήν ταλαιπωρίας των φορολογουμένων, προτείνεται να γίνει υποχρεωτική η αποστολή στοιχείων για το άθροισμα των αγορών/πωλήσεων και το σύνολο των κερδών/ζημιών που προκύπτει για το σύνολο των προσφερόμενων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από χρηματιστηριακές εταιρείες, πλατφόρμες, τράπεζες, private banking, μεταξύ άλλων, για κάθε ΑΦΜ και κάθε χρήση στη Φορολογική Αρχή.

Ελήφθη υπόψη το σχόλιο χωρίς σχετική προσαρμογή.

-

Άρθρο 38 - Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4099/2012 για τον τρόπο φορολόγησης των ΟΣΕΚΑ

-

Άρθρο 39 - Καταργούμενες διατάξεις (8 σχόλια)

Στον παρόν άρθρο προτείνεται να ληφθεί υπόψη από τη φορολογική διοίκηση αν ο φορολογούμενος αποδεδειγμένα είχε αποταμιεύσεις προερχόμενες από πολυετή απασχόληση.

Επισημαίνεται, επίσης, ο φόρος επί της δωρεάς χρημάτων από γονέα σε παιδί δεν θα έπρεπε να υφίσταται, καθώς τα εν λόγω ποσά έχουν φορολογηθεί στην πηγή τους και, επομένως, οδηγούμαστε σε διπλή φορολόγηση.

Πρόκειται για σχόλια γενικής φύσης που δεν βρίσκουν εφαρμογή εν προκειμένω.

Άρθρο 40 - Μεταβατικές διατάξεις και έναρξη ισχύος (12 σχόλια)

Μία πρόταση επί παραλείψεων του παρόντος νομοσχεδίου είναι η περαίωση φορολογικών χρήσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς ο ελεγκτικός μηχανισμός

δεν δύναται να ανταποκριθεί σε όλες τις υποθέσεις. Σε προηγούμενη περίοδο η περαιώση είχε οδηγήσει σε σημαντικά έσοδα, ενώ ταυτόχρονα «απεγκλωβίστηκαν» πολλοί επιχειρηματίες. Εναλλακτικά, προτείνεται να περιοριστεί η εν λόγω ρύθμιση για μη παραγεγραμμένες χρήσεις των τελευταίων ετών και μέχρι ενός ορίου ετήσιου τζίρου.

Επισημαίνεται ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν εναρμονίζεται με την παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 2961/2001 όπου αναφέρεται ότι: «5. Δεν θεωρούνται δωρεές ή γονικές παροχές, για την επιβολή του φόρου, οι δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών που συνιστώνται αποκλειστικά για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων, η οποία εξαιρείται και δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του Κ.Φ.Ε., μέχρι του ποσού το οποίο εξαιρείται από αυτές.» Κατά συνέπεια, η ανωτέρω παράγραφος ισχυσε έως 31/12/2013 αφού μετά τίθεται σε ισχύ ο ν. 4172/2013, άρα θα πρέπει να καταργηθεί η παράγραφος 5 και να προσαρμοστεί το άρθρο 34 του ν. 2961/2001 σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα.

Προτείνεται η τροποποίηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 ως εξής: «Σε κάθε περίπτωση θεωρείται έγκυρη η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., στο οποίο το κτίσμα αποτυπώνεται με απόκλιση της επιφάνειάς του μέχρι πέντε (5) τετραγωνικά μέτρα και το γήπεδο ή το οικόπεδο αποτυπώνονται με απόκλιση μέχρι δύο τοις εκατό (2%) της επιφάνειάς τους ή παραλείπονται ή αναγράφονται εσφαλμένα στοιχεία που δεν συνεπάγονται την επιβολή μειωμένου φόρου».

Ομοίως προτείνεται η αντικατάσταση της παραγράφου 6 του ως άνω άρθρου ως εξής:

«Οι συμβολαιογράφοι, οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων, που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται σε ένα τοις χιλίοις (1%) επί της διαφοράς της αξίας του ακινήτου ή εμπραγμάτου δικαιώματος επ` αυτού, που περιγράφεται σε συμβολαιογραφικό έγγραφο ή άλλη πράξη που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, η οποία προκύπτει από την εσφαλμένη δήλωσή του στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε σχέση με την ορθή δήλωση αυτού. Το ανωτέρω πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από πενήντα (50) ευρώ ούτε ανώτερο από χίλια (1.000) ευρώ ανά ελεγχόμενη συμβολαιογραφική πράξη. Ειδικότερα στις αποδοχές κληρονομιάς τα πρόστιμα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα 50 ευρώ ανά πράξη. Τα παραπάνω οριζόμενα ισχύουν για όλες τις υποθέσεις, που ελέγχθηκαν ήδη ή θα ελέγχθούν στο μέλλον.»

Ένα άλλο ζήτημα που έχει ανακύψει στην αγορά ακινήτου είναι αυτό της μη δυνατότητας οριστικοποίησης των προσυμφώνων αγοραπωλησίας ακινήτων στις περιπτώσεις όπου κάποιος εκ των συμβαλλόμενων μερών (πωλητής ή εργολάβος) απεβίωσαν.

Στις εν λόγω περιπτώσεις, δεν πραγματοποιείται μεταβίβαση ακινήτου αλλά ούτε και πληρωμή φόρων δεδομένου ότι απαιτείται φορολογική ενημερότητα των πωλητών και πιστοποιητικό ΕΝΦΙΑ των εργολάβων.

Σε άλλο σχόλιο επισημαίνεται ότι παράλειψη του νομοσχεδίου είναι η μη αντικειμενικοποίηση των τιμών των αγροτεμαχίων και οικοπέδων σε αγροτικές περιοχές με αποτέλεσμα να κοστολογούνται από τις κατά τόπους ΔΟΥ με πολύ υψηλές τιμές. Στην περίπτωση αυτή, προτείνεται να χρησιμοποιείται η αντικειμενική αξία επί της οποίας υπολογίζεται ο ΕΝΦΙΑ.

Πρόκειται για σχόλια γενικού ενδιαφέροντος επί όλου του νομοσχεδίου, τα οποία δεν δύνανται να ενσωματωθούν στις μεταβατικές διατάξεις αυτούσια.